

Katowice, 26 lutego 2020 r.
FR-RMKT.44.14.2019
Dotyczy projektu id 789

Egzemplarz nr 1...

INFORMACJA POKONTROLNA
Zmieniona i uzupełniona

Nazwa jednostki kontrolowanej: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

Tytuł projektu: Śląska Karta Usług Publicznych

Nr umowy/decyzji o dofinansowanie: UDA-RPSL.02.02.00-00-064/09

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

1. Art. 26 ust.1 pkt 14 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 383 z późniejszymi zmianami),
2. §15 Umowy nr UDA-RPSL.02.02.00-00-064/09 z dnia 18.10.2010 r. w sprawie dofinansowania projektu *Śląska Karta Usług Publicznych* z późniejszymi zmianami.

Rodzaj kontroli:

- kontrola po zakończeniu realizacji projektu (w tym sprawdzającej trwałość projektu (F).

Tryb kontroli:

- planowa (1)

1. Skład Zespołu Kontrolującego:

Imię i nazwisko	Stanowisko służbowe	Funkcja w zespole kontrolującym
Magdalena Siembab	Główny specjalista	Kierownik Zespołu Kontrolującego
Tomasz Ginter	Kierownik	Członek Zespołu Kontrolującego
Krzysztof Gargula	Inspektor	Członek Zespołu Kontrolującego

2. Data przeprowadzenia kontroli: 18-27 września 2019 r.

Kontrolujący sporządzili w trakcie kontroli (27.09.2019 r.) wezwanie do złożenia wyjaśnień przez Kontrolowanego.

7.10.2019 r. otrzymano wyjaśnienia od Kontrolowanego (pismo z 4.10.2019 r., sygn. DO.0910.1.5.2019).

Pismem z 4.11.2019 r. (sygn. OR.1710.2.2019 RKW-2278/2019) Beneficjent wniósł zastrzeżenia do ustaleń kontroli;

Pismem z 15.11.2019 r. (FR-RMKT.KW-00675/19) Instytucja Zarządzająca RPO WSL 2007-2013 (dalej IZ) zwróciła się o wyjaśnienia;

Pismem z 4.12.2019 r. (sygn. OR.1710.2.2019 RKW-2608/2019) wpłynęła odpowiedź Beneficjenta;

8/14

Pismem z 9.12.2019 r. (FR-RMKT.KW-00751/19) IZ wystąpiła o dodatkowe wyjaśnienia (pismem z 23.12.2019 r. Beneficjent zwrócił się z prośbą o wydłużenie terminu na odpowiedź, uzyskał zgodę IZ – pismo z 30.12.2019 r., FR-RMKT-KW-00781/19);
Pismem z 9.01.2020 r. (sygn. OR.1710.2.2019 RKW-0102/2020) Beneficjent przedstawił dodatkowe wyjaśnienia.
Pismem z 15.01.2020 r. (FR-RMKT.KW-00033/20) IZ wystąpiła o dodatkowe wyjaśnienia;
Pismem z 14.02.2020 r. (sygn. OR.1710.2.2019 RKW-0687/2020) Beneficjent przedstawił dodatkowe wyjaśnienia.

3. Miejsce przeprowadzenia kontroli:

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia (dalej GZM), Zarząd Transportu Metropolitalnego (dalej ZTM), Katowice, ul. Barbary 21a.

4. Wyjaśnień zespołowi kontrolującemu udzielili:

Mariusz Dziesiński – Zastępca Dyrektora Departamentu Komunikacji i Transportu GZM
Grzegorz Stępień – Kierownik Wydziału Rozwoju Departamentu Informatyki GZM
Czesław Zielosko – Główny Specjalista Wydziału Rozwoju Departamentu Informatyki GZM
Krzysztof Dzierwa – Zastępca Dyrektora ds. Administracyjnych ZTM
Grzegorz Dytkowski – Zastępca Dyrektora ds. Rozwoju ZTM
Daniel Mitros – Zastępca Naczelnika Wydziału ŚKUP w ZTM
Klaudia Kura – Naczelnik Wydziału Księgowo-Finansowego ZTM
Magdalena Siejna – Inspektor Wydziału ŚKUP w ZTM
Beata Opaczyńska – Zastępca Kierownika Referatu Automatów Biletowych
Grzegorz Rutkowski – Zastępca Naczelnika Wydziału Organizacji Przewozów ZTM
Jerzy Orenowicz – Kierownik Referatu Infrastruktury Mobilnej i Aplikacji Przewozów

5. Kontrola została zarejestrowana w księdze kontroli beneficjenta pod numerem:
2/2019 w GZM oraz pod nr 1 w ZTM.

6. Zakres oraz przedmiot kontroli:

Ocena zgodności wykorzystania środków finansowych z zakresem określonym w Umowie o dofinansowaniu nr UDA-RPSL.02.02.00-00-064/09.

Opis skontrolowanych procesów:

1. Obowiązek utrzymania trwałości projektu (w rozumieniu art. 57 Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006).
2. Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników produktu i rezultatu.
3. Wygenerowanie dochodów w ramach projektu.
4. Przestrzeganie przez Beneficjenta zasady zakazującej uzyskiwania podwójnego dofinansowania na wydatki poniesione w ramach przedmiotowego projektu.
5. Zaistnienie przesłanek skutkujących możliwością odzyskania przez Beneficjenta zrefundowanego w ramach przedmiotowego projektu podatku VAT.
6. Archiwizacja dokumentacji projektowej.

7. Stosowanie się Beneficjenta do obowiązków związanych z wykonywaniem zapisów zawartych w umowie i wniosku o dofinansowanie oraz „Wytycznych IZ RPO WSL 2007-2013 w zakresie informacji i promocji”.
8. Kontrole projektu przeprowadzane przez inne podmioty niż IZ RPO WSL 2007-2013.
9. Oględziny w okresie trwałości, powstałego w wyniku realizacji projektu efektu rzeczowego.

7. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego:

7.1. Obowiązek utrzymania trwałości projektu (w rozumieniu art. 57 Rozporządzenia Rady WE nr 1083/2006):

Z dniem 1.01.2019 r. obowiązki i prawa wynikające z umowy o dofinansowanie nr UDA-RPSL.02.02.00-00-064/09 od KZK GOP przejęła Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia (uzgodniono z Instytucją Zarządzającą RPO WSL 2007-2013, dalej-IZ), stając się beneficjentem projektu. Projektem zarządza jednostka organizacyjna GZM: Zarząd Transportu Metropolitalnego. ZTM przejął zadania związane z organizacją transportu publicznego trzech dotychczasowych organizatorów: Komunikacyjnego Związku Komunalnego Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego (KZK GOP), Międzygminnego Związku Komunikacji Pasażerskiej w Tarnowskich Górach (MZKP) oraz Miejskiego Zarządu Komunikacji w Tychach (MZK Tychy).

KZK GOP zawarł 9.01.2012 r. z Wykonawcą projektu (konsorcjum ASSECO POLAND S.A. oraz BRE BANK S.A.) umowę nr DS./1/PZ/1/DO/1/2012 na dostawę, wdrożenie i utrzymanie systemu „Śląska Karta Usług Publicznych”. 22.10.2015 r. dokonano odbioru końcowego wdrożenia systemu ŚKUP (ilościowego i jakościowego).

Utrzymanie trwałości systemu ŚKUP jest realizowane poprzez umowę z Wykonawcą projektu. Zgodnie z raportami przedstawionymi w trakcie kontroli zarejestrowano ok. 2000 zgłoszeń dot. usług serwisowania. Zgłoszenia (z wykorzystaniem dedykowanego serwisu, e-mailowe, telefoniczne, fax) dotyczyły w szczególności:

- problemów z logowaniem kierowców do serwisu,
- problemów z terminalami kart w kioskach,
- problemów z modułem czytników kontrolerskich,
- problemów z komputerami pokładowymi w pojazdach,
- problemów z parkomatami,
- problemów z modułami gotówkowymi.

Zgłoszenia są rejestrowane, a następnie przekazywane do Wykonawcy do serwisowania. Niektóre zgłoszenia (np. uszkodzenia mechaniczne) serwisowane są za dodatkową odpłatnością.

Kontrolujący w trakcie kontroli uzyskali informację o przeprowadzonej w 2018 r. przez Centralne Biuro Antykorupcyjne (dalej CBA) kontroli obejmującej zamówienie na „Dostawę, wdrożenie i utrzymanie systemu Śląska Karta Usług Publicznych”. Z ustaleń tej kontroli wynika m.in., że „wydatek na zakup drukarek fiskalnych należy ocenić za niecelowy, zatem naruszający art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych”. O wynikach kontroli nie została poinformowana IZ ani po zakończeniu kontroli, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z §15 pkt 7 umowy o dofinansowanie, ani w złożonej 13.05.2019 r. ankiecie trwałości).

Kontrolujący, po przeprowadzeniu rozmów z osobami wymienionymi w pkt. 4 niniejszej informacji pokontrolnej oraz po analizie przedstawionych dokumentów, **stwierdzili istotne naruszenia w zakresie funkcjonowania infrastruktury:**

1. **W zakresie drukarek fiskalnych do pojazdów.**
2. **W zakresie modułów do pobierania opłat – obszar gminny.**

Naruszenie 1. Ustalenia w zakresie drukarek fiskalnych do pojazdów:

Kontrolujący stwierdzili, że zakupione drukarki biletów do pojazdów nie były i nadal w większości nie są wykorzystywane zgodnie z celem określonym we wniosku o dofinansowanie, co stanowi naruszenie §11 pkt 3 umowy o dofinansowanie: *W przypadku zakupu w ramach Projektu sprzętu ruchomego Beneficjent oświadcza, że: 1) Sprzęt ruchomy będzie użytkowany zgodnie z celem określonym we wniosku o dofinansowanie; (...), §18 ust. 19 umowy o dofinansowanie w związku z art. 57 rozporządzenia Rady (RE) nr 1083/2006 oraz art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.*

Drukarki miały służyć do drukowania pokwitowania uiszczenia opłaty za przejazd u kierującego pojazdem oraz zarejestrowania go, jako skasowanego w systemie ŚKUP. Przez okres prawie 3 lat od zakończenia wdrażania ŚKUP nie były użytkowane w zakładanym celu, a sprzedaż biletów odbywała się z bloczków biletowych. Drukarki służyły jedynie do wydruku potwierżeń logowania się kierowcy. Na dzień kontroli 30 z 1344 szt. (2%) drukarek było objętych umowami z operatorami, w których zawarto zapisy odnośnie sprzedaży biletów z ich użyciem.

W złożonych wyjaśnieniach do kontroli z 4.10.2019 r. (sygn. DO0910.1.5.2019) wyjaśniono, że *„Beneficjent projektu ŚKUP przez cały okres utrzymania trwałości dążył i nadal dąży do wdrożenia obowiązku korzystania przez operatorów w zakresie wykorzystywania zainstalowanych drukarek do sprzedaży biletów (...). Po serii pilotaży, w 2019 roku ponownie podjęto próbę zawarcia umów na sprzedaż biletów przez kierowców – na początku maja wszczęto 2 postępowania dotyczące obsługi wszystkich linii tramwajowych oraz 181 linii autobusowych, które jednak nie zakończyły się podpisaniem umowy z powodu braku zainteresowania ze strony operatorów. Należy dodać, że umowy zawierane po IV kwartale 2018 r. z operatorami publicznego transportu zbiorowego zawierają zapisy zobowiązujące operatorów do sprzedaży biletów przy użyciu drukarek zamontowanych w ramach projektu ŚKUP.”*

Należy zauważyć, że podjęte w IV kwartale 2018 r. działania i wprowadzenie zapisów w kilku umowach z operatorami, są wynikiem kontroli CBA. Od dnia podpisania umowy o dofinansowanie projektu tj. 18.10.2010 r. Beneficjent nie podjął żadnych działań odnośnie wprowadzenia do umów z operatorami nowej formy sprzedaży biletów (umowy zawierane były na kilka lat), a od momentu zakończenia wdrażania projektu ŚKUP nie wprowadził takiej formy sprzedaży biletów, zamiast biletów z bloczka. Mimo, że rokrocznie wszczynał nowe postępowania na wyłonienie wykonawców usług transportu publicznych, to do zakończenia kontroli CBA nie zawarł w umowach stosownych zapisów obligujących przewoźników do sprzedaży biletów za pomocą dedykowanej do tego drukarki fiskalnej. Jak słusznie zauważyli funkcjonariusze CBA w protokole kontroli DR/23/18 z 26.07.2018 r.: *„Kontrolowany, mimo że w przeciagu ostatnich lat przeprowadził szereg postępowań, w których wprowadzał wysokie wymagania względem świadczonych usług (w tym tak kosztowne jak konieczność dysponowania fabrycznie nowym taborem autobusowym – patrz postępowanie nr ZP/PO/2/PS/10/16) nie pokusił się jednak jak dotąd, aby w praktyce zaimplementować funkcjonalność systemu ŚKUP, która kosztowała prawie 3 mln zł.”*

Pomimo ustaleń i zaleceń CBA, na dzień kontroli Zespół kontrolujący stwierdził, że większość drukarek nie spełnia swoich celów (nie są używane), a marginalna ilość działających nie pozwala uznać, że Beneficjent w tym zakresie realizuje projekt zgodnie z umową o dofinansowanie i obowiązującymi go przepisami prawa.

Ze względu na powyższą nieprawidłowość nie jest zachowana trwałość elementów infrastruktury – nie są świadczone usługi zaplanowane we wniosku i studium wykonalności (nastąpiło zaprzestanie działalności produkcyjnej) co ma wpływ na cele projektu (charakter i warunki realizacji projektu).

Zgodnie z zapisami Studium Wykonalności (str. 57) „Środki finansowe przeznaczone przez KZK GOP na utrzymanie produktów i rezultatów projektu (ok. 88 % kosztów związanych z utrzymaniem infrastruktury wspólnej oraz koszty KZK GOP związane z utrzymaniem infrastruktury indywidualnej) pochodzić będą z:

- oszczędności wynikających z efektywniejszego zarządzania ofertą przewozową;
- zmniejszenia wydatków na badania;
- zmniejszenia wydatków na drukowanie biletów papierowych;
- dodatkowych dochodów wynikających z lepszego zarządzania cenami usług;
- zwiększonych wpłat gmin tworzących KZK GOP – w przypadku konieczności pokrycia niedoboru.”

W ocenie zespołu kontrolującego nie osiągnięto założeń projektu (zaprzestano działalność) w zakresie (zgodnie ze Studium Wykonalności str. 121):

- Uszczelnienia systemu opłat – wdrożenie Śląskiej Karty Usług Publicznych miało pozwolić na uszczelnienie systemu opłat za usługi objęte Projektem, głównie w wyniku utrudnienia podrabiania biletów (...);
- Wyeliminowania kosztu drukowania biletów – zakładano, że system ŚKUP całkowicie wyprze bilety papierowe, a organizatorzy usług realizowanych w ramach systemu odniosą znaczące korzyści, wynikające z wyeliminowania kosztu drukowania biletów przez zaangażowane w projekt instytucje. Ponadto sprzedawcy biletów będą mogli ograniczyć koszty, związane z fizyczną dystrybucją biletów do punktów sprzedaży (koszty zaopatrzenia);
- Efektywniejszego zarządzania ofertą przewozową, ułatwienia w pozyskiwaniu informacji do analiz rynku – zakładano, że poprzez możliwość identyfikacji liczby osób, które skorzystały z określonej funkcji ŚKUP, system będzie pozwalał na dokładną analizę potrzeb mieszkańców regionu, bez konieczności przeprowadzania kosztownych badań marketingowych. Dzięki temu możliwe będzie precyzyjne rozliczanie przejazdów środkami komunikacji miejskiej, pomiędzy poszczególnymi gminami.

Zgodnie z zawartą umową o dofinansowanie projekt „Śląska Karta Usług Publicznych” obejmował m.in. zakup drukarek fiskalnych do pojazdów – 1344 szt., wartość brutto: 2 240 399,63 zł.

~~W wyniku wskazanych powyżej naruszeń Instytucja Zarządzająca uznaje zakupione drukarki fiskalne do pojazdów jako koszt niekwalifikowalny, który będzie podlegał zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonych zgodnie z zasadą wynikającą z art. 207 ustawy o finansach publicznych.~~

Do powyższych zapisów Beneficjent wniósł zastrzeżenia. Wskazuje, że wydatek dotyczący zakupu drukarek fiskalnych został poniesiony zgodnie z zasadami kwalifikowalności oraz zgodnie z obowiązującym prawem. Ponadto ponownie przytacza argumentację, że w ramach obowiązujących umów na świadczenie usług przewozowych nie mógł wymusić na operatorach obowiązku sprzedaży biletów z drukarek, że od 2015 podejmował działania w tym zakresie, a od

IV kwartału 2018 r. w nowych umowach zawarł zapisy zobowiązujące operatorów do sprzedaży biletów przy użyciu drukarek zakupionych w ramach ŚKUP.

Po przeanalizowaniu wniesionych zastrzeżeń kontrolujący podtrzymują swoje stanowisko w tym zakresie. Zgodnie z zasadami kwalifikowalności zawartymi w *Wytycznych w sprawie kwalifikowalności wydatków w RPO WSL na lata 2007-2013* (dalej Wytyczne), stanowiącymi załącznik nr 2 do Uszczegółowienia RPO WSL wydatek powinien być niezbędny dla realizacji projektu (pkt 5.1. Wytycznych). Dalej, zgodnie z pkt 14.1. Wytycznych, wydatek na zakup środka trwałego może być uznany za kwalifikowalny, jeśli ten środek trwały w całym okresie od jego zakupu do zakończenia okresu trwałości projektu będzie służył do realizacji projektu.

Jak wykazano w trakcie kontroli część projektu dotycząca zakupu drukarek fiskalnych nie została zrealizowana zgodnie z założeniami, a zatem wydatek należy uznać za niekwalifikowany. Ponadto wydatek został poniesiony z naruszeniem prawa, tj. art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż nie został dokonany w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Odnosząc się do stwierdzenia Beneficjenta, że w ramach obowiązujących umów na świadczenie usług przewozowych nie mógł wymusić na operatorach obowiązku sprzedaży biletów z drukarek, należy zauważyć, że nie wyjaśniono dlaczego w zawieranych od 2010 r. umowach z operatorami nie ma zapisów dot. używania drukarek ŚKUP, a zapisy dopiero wprowadzono w umowach zawieranych od listopada 2018 r. Beneficjent zwraca uwagę, że wszystkie drukarki fiskalne zakupione w ramach projektu ŚKUP są urządzeniami funkcjonującymi, wykorzystywanymi również w celach innych niż sprzedaż biletów, tj. do drukowania danych kierowcy, w szczególności godzinę rozpoczęcia i zakończenia pracy. W odpowiedzi należy zauważyć, że wydruki te są nieprzydatne z punktu widzenia działania ŚKUP, powielają jedynie dane dostępne w formie elektronicznej. Ponadto nie w tym celu dofinansowano zakup drukarek fiskalnych.

W dodatkowych wyjaśnieniach z 4.12.2019 r., 9.01.2020 r. oraz 14.02.2020 r. Beneficjent przedstawił zawarte aneksy z częścią przewoźników na uruchomienie sprzedaży biletów z drukarek ŚKUP oraz planowane daty rozpoczęcia sprzedaży biletów z drukarek ŚKUP. W sumie przewiduje uruchomienie 877 szt. drukarek z 1344 szt. (65,25%). Pozostałe drukarki nie zostały uruchomione do sprzedaży biletów zgodnie z założeniami projektu - zgodnie z udzielonymi wyjaśnieniami znajdują się w magazynie (30 szt.), na makietach testowych w ZTM (9 szt.) oraz w autobusach obsługiwanych przez PKM Sosnowiec (248 szt.) oraz PKM Gliwice (180 szt.), z którymi nie podpisano porozumień dotyczących sprzedaży biletów z drukarek ŚKUP. Wobec powyższego Instytucja Zarządzająca uznaje zakupione 467 szt. drukarek fiskalnych do pojazdów za koszt niekwalifikowalny, który będzie podlegał zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonych zgodnie z zasadą wynikającą z art. 207 ustawy o finansach publicznych.

W stosunku do pozostałych 877 szt. drukarek:

- dla 634 szt. drukarek, które zostały uruchomione do sprzedaży biletów, stwierdza się naruszenie trwałości elementu projektu proporcjonalnie do okresu, w którym nie były użytkowane zgodnie z przeznaczeniem. Na podstawie udzielonych wyjaśnień ustalono następujące okresy naruszenia trwałości:

Data naruszenia trwałości		Liczba dni	Liczba drukarek
od	do		
2016-06-06	2018-11-11	888	13
2016-06-06	2018-12-31	938	5
2016-06-06	2019-01-31	969	6
2016-06-06	2019-03-31	1028	3
2016-06-06	2019-05-31	1089	1
2016-06-06	2019-10-31	1242	5
2016-06-06	2019-11-30	1272	1
2016-06-06	2019-12-14	1286	533
2016-06-06	2020-01-12	1315	12
2016-06-06	2020-01-14	1317	55
		SUMA	634

- dla 243 szt. drukarek planowanych do uruchomienia od 31.03.2020 r., po przedstawieniu dokumentów potwierdzających ich uruchomienie zostanie wyliczona proporcjonalna korekta finansowa za okres, w którym nie były użytkowane zgodnie z przeznaczeniem. Natomiast w przypadku nie uruchomienia drukarek we wskazanym terminie uznane zostaną za koszt niekwalifikowalny, który będzie podlegał zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonych zgodnie z zasadą wynikającą z art. 207 ustawy o finansach publicznych.

Naruszenie 2. Ustalenia w zakresie modułów do pobierania opłat – obszar gminny:

Kontrolujący ustalili, że funkcja karty ŚKUP jako elektronicznego instrumentu płatniczego jest rzadko wykorzystywana przez klientów. W ocenie zespołu kontrolującego wynika to z postępu technologicznego, tj. ogólnodostępnej możliwości płatności z wykorzystaniem smartfonów, kart płatniczych zbliżeniowych oraz nawyków kupujących.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż część zakupionych modułów do pobierania opłat w instytucjach gminnych (47 z 410 szt.) jest nadmiarowa oraz nie została dotychczas uruchomiona (nie jest użytkowana od 2015 r., tj. od zakończenia rzeczowej realizacji projektu), co stanowi naruszenie §11 pkt 3 umowy o dofinansowanie: *W przypadku zakupu w ramach Projektu sprzętu ruchomego Beneficjent oświadcza, że: 1) Sprzęt ruchomy będzie użytkowany zgodnie z celem określonym we wniosku o dofinansowanie; (...), §18 ust. 19 umowy o dofinansowanie w związku z art. 57 rozporządzenia Rady (RE) nr 1083/2006 oraz art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.*

Beneficjent sygnalizował o planach zmiany położenia niektórych terminali. Ostatecznie Beneficjent i Partnerzy projektu nie uzgodnili zmian w tym zakresie.

Ze względu na powyższą nieprawidłowość nie jest zachowana trwałość elementów infrastruktury – nie są świadczone usługi zaplanowane we wniosku i studium wykonalności (nastąpiło zaprzestanie działalności produkcyjnej) co ma wpływ na cele projektu (charakter i warunki realizacji projektu).

Zgodnie z zapisami Studium Wykonalności (str. 17-18) karta ŚKUP w wyniku wdrożenia projektu miała umożliwiać w określonych instytucjach oraz jednostkach publicznych, m.in.:

- *płatności za usługi publiczne świadczone przez akceptantów karty ŚKUP (...),*
- *płatności za usługi kultury – w wyznaczonych instytucjach kultury zainstalowane zostaną moduły do pobierania opłat (...),*
- *płatności za usługi rekreacyjno-sportowe – w instytucjach świadczących usługi rekreacyjno-sportowe zostaną zainstalowane moduły do pobierania opłat. (...),*
- *płatności za usługi biblioteczne – w wyznaczonych bibliotekach zainstalowane zostaną czytniki identyfikacji wraz z modulem do pobierania opłat (np. kar za zwrot książki po terminie) (...),*
- *płatności za inne usługi tzw. usługi gminne – w wybranych urzędach samorządu terytorialnego zostaną zainstalowane czytniki karty ŚKUP z modulem do pobierania opłat, co umożliwi dokonywanie bezgotówkowych płatności.*

W ocenie zespołu kontrolującego nie osiągnięto założeń projektu (zaprzestano działalność) dla 47 modułów do pobierania opłat, a tym samym nie są realizowane cele projektu dot. płatności za usługi publiczne.

W wyniku wskazanych powyżej naruszeń Instytucja Zarządzająca uznaje 47 szt. zakupionych modułów do pobierania opłat za koszt niekwalifikowalny, który będzie podlegał zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonych zgodnie z zasadą wynikającą z art. 207 ustawy o finansach publicznych.

Koszty niekwalifikowalne wyliczono wg proporcji: wydatki w harmonogramie rzeczowo finansowym zaplanowano w kwocie 1 089 165,00 zł (410 szt.). Uwzględniając 47 niefunkcjonujących modułów do pobierania opłat/ładowania karty kwota zwrotu dofinansowania UE obejmuje 124 855,50 zł.

Do powyższych zapisów Beneficjent wniósł zastrzeżenia. Beneficjent w zastrzeżeniach wskazuje, że wydatek dotyczący zakupu modułów do pobierania opłat za usługi gminne został poniesiony zgodnie z zasadami kwalifikowalności oraz zgodnie z obowiązującym prawem. Dalej podnosi, że Lider projektu ma ograniczony wpływ na decyzje Partnerów projektu w zakresie wykorzystywania przekazanych elementów infrastruktury, niemniej podjął próby zmierzające do zagospodarowania urządzeń, które gminy zamówiły w liczbie przekraczającej możliwości ich zagospodarowania, ale z uwagi na proces zmian technologicznych na przestrzeni ostatnich lat w obszarze dostępności otwartych technologii płatniczych były to działania nieskuteczne. Po przeanalizowaniu wniesionych zastrzeżeń kontrolujący podtrzymują swoje stanowisko w tym zakresie. Zgodnie z zasadami kwalifikowalności zawartymi w pkt 5.1. Wytycznych wydatek kwalifikowany powinien być niezbędny dla realizacji projektu. Dalej, zgodnie z pkt 14.1. Wytycznych, wydatek na zakup środka trwałego może być uznany za kwalifikowalny, jeśli ten środek trwały w całym okresie od jego zakupu do zakończenia okresu trwałości projektu będzie służył do realizacji projektu. Jak wykazano w trakcie kontroli i jak sam Beneficjent potwierdził w przytoczonych zastrzeżeniach część modułów do pobierania opłat w instytucjach gminnych została zakupiona w nadmiernej ilości i nie jest użytkowna, a zatem wydatek należy uznać za niekwalifikowany. Ponadto wydatek został poniesiony z naruszeniem prawa, tj. art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż nie został dokonany w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: a) uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, b) optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Bez znaczenia dla wskazanego naruszenia jest kwestia odpowiedzialności wewnątrz umowy partnerskiej pomiędzy Liderem a partnerami projektu.

7.2. Osiągnięcie i utrzymanie wskaźników produktu i rezultatu:

Zespół kontrolujący zweryfikował poziom utrzymania założonych wskaźników projektu zgodnie z poniższym zestawieniem.

Wskaźniki produktu:

Liczba uruchomionych serwerów 41 szt. – potwierdzono w trakcie wizji lokalnej na miejscu CPD1 i zdalnie CPD2.

Liczba uruchomionych aplikacji 9 szt. – potwierdzono poprzez zaprezentowanie aplikacji w systemie informatycznym: Centralna Baza Danych (tzw. Hurtownia Danych), Aplikacja Mediacji i kolekcji Danych, Aplikacja Obsługi Żądań, Aplikacja POK, Aplikacja Analityczno-Raportowa, Aplikacja Monitorowania Infrastruktury, Aplikacja Informacji Przestrzennej, Aplikacja Portalu Klienta, Moduł Detekcji Nadużyć.

Liczba uruchomionych systemów archiwizacji danych 2 szt. (CPD 1 i CPD2) – zapisy księgowo (Kartoteka Środków Trwałych ZTM) i wizja lokalna (CPD1 na miejscu, CPD2 na ul. Warszawskiej – zdalnie).

Liczba wdrożonych systemów uwierzytelniania i autoryzacji 2 szt.

Liczba uruchomionych usług online na poziomie 1 – Informacja 1 szt.

Liczba uruchomionych usług online na poziomie 2 – Interakcja 1 szt.

Liczba uruchomionych usług online na poziomie 3 – Dwustronna interakcja 4 szt.

Liczba uruchomionych usług online na poziomie 4 – Transakcja 2 szt.

Liczba uruchomionych portali 1 szt.

Powyższe potwierdzono na podstawie zaprezentowanych usług na Portalu Klienta.

Liczba zakupionych zestawów komputerowych 25 szt. – potwierdzono na podstawie zestawienia *Wykaz 25 zestawów komputerowych*.

Liczba zakupionych urządzeń peryferyjnych 12 064 szt., w tym:

- 109 wolnostojących automatów doładowania karty ŚKUP – potwierdzono na podstawie Kartoteki Środków Trwałych ZTM, stan na 19.09.2019 r.
- 10 modułów do pobierania opłat w Punktach Obsługi Pasażerów – potwierdzono na podstawie Protokołu przekazania z 22.06.2015 r. oraz *Szczegółowego wykazu urządzeń Modułu do Pobierania Opłat/Doładowań Kart ŚKUP – Moduły dla POP* z 25.09.2019 r.
- 320 mobilnych urządzeń pozwalających na kontrolę uprawnień do korzystania z usług przez użytkowników karty ŚKUP (tzw. „kontrolerek”) – potwierdzono na podstawie protokołu odbioru częściowego od Wykonawcy oraz zestawienia przekazanego na kontroli (brak jednego urządzenia, trwają czynności zmierzające do uzupełnienia braku – pismo z 25.09.2019 r., sygn. RKB.1511.215.2019).
- 800 modułów do pobierania opłat/doładowań karty ŚKUP – (kioski Ruchu i Kolportera) potwierdzono na podstawie protokołów odbioru częściowego od Wykonawcy, *Protokołów zdawczo-odbiorczych terminali do pobierania opłat doładowań kart ŚKUP* z 2.11.2015 r., przekazano moduły dla agentów sprzedaży KOLPORTER w ilości 600 szt., dla RUCH w ilości 200 szt. oraz *Zestawienia terminali Bitel w sieci sprzedaży stan na dzień na 26.09.2019 r.*, stan: 803 szt.
- 223 automaty pobierające opłaty za usługi parkowania – potwierdzono na podstawie *Zestawienia Parkomatów ŚKUP z uwzględnieniem ich lokalizacji na dzień 25 września 2019 r.*, sporządzonego na podstawie danych z AOZ – Aplikacja Obsługi Żądań – obszar Parkomatów ŚKUP.

- 410 modułów do pobierania opłat w instytucjach gminnych – potwierdzono na podstawie *Protokołów przekazania* od Wykonawcy oraz *Zestawienia Modułów do Pobierania Opłat – obszar gminny – stan na dzień 25.09.2019 r.*: 410 szt., sporządzonych na podstawie danych z Aplikacji Obsługi Żądań – obszar Modułów do Pobierania Opłat/Doładowania Kart i Stacjonarnych Automatów Doładowania Kart ŚKUP, na dzień kontroli 51 urzędzeń jest nadmiarowych z tego od 2015 r. nie używano 47 szt. (11,46%) – złożono wyjaśnienia.
- 3 460 modułów jednosystemowych do pobierania opłat w pojazdach komunikacji publicznej (zmniejszenie o 155 szt. do 3305 szt.).
- 1 300 modułów dwusystemowych do pobierania opłat w pojazdach komunikacji publicznej (zakupiono o 88 szt. więcej, z czego IZ uznała za urządzenia zamienne 67 szt.).
- 1 370 komputerów pokładowych.
- 1 300 urzędzeń do przesyłania danych – WiFi krótkiego zasięgu (zakupiono 1370 szt.).
- 1 300 urzędzeń do transmisji danych GSM/GPRS lub GPRS/EDGE (zakupiono 1370 szt.).
- 1 370 drukarek do pojazdów – zmniejszenie o 26 szt. na 1344 szt., nie używane od 2015 r. zgodnie z celem, od 2018 r. używane w 2,23% (30 szt.) – złożono wyjaśnienia.
Powyższe zmiany ilościowe modułów do pobierania opłat, urzędzeń do przesyłania/transmisji danych oraz drukarek do pojazdów zostały zgłoszone do IZ w trakcie realizacji projektu. Stan potwierdzono na podstawie zestawienia *Urządzenia ŚKUP w pojazdach stan na dzień 31.12.2018 r.*, przedstawionych umów użyczenia zawieranych z Operatorami (przewoźnikami) oraz poprzez raport z systemu centralnego.
- 20 radiomodemów bazowych WLAN w punktach zbierania danych – potwierdzono na podstawie Kartoteki Środków Trwałych ZTM, stan na 19.09.2019 r.
- 20 instalacji antenowych punktów zbierania danych – potwierdzono na podstawie Kartoteki Środków Trwałych ZTM, stan na 19.09.2019 r. (razem z radiomodemami).
- 52 urządzenia do nanoszenia certyfikatu podpisu elektronicznego (SEKAP) – Protokół odbioru cząstkowego nr 3.7 z 4.03.2015 r. od Wykonawcy oraz umów z partnerami projektu (gminami).

Liczba wdrożonych programów antywirusowych 1 szt. – potwierdzono na podstawie przedstawionych aktualnych licencji (do 12.02.2021 i 9.02.2021) Certyfikatów nr: NL2018/007396 i NL2018/007397 z 15.02.2018 r. na ESET NOD32 Antivirus i ESET Secure Enterprise – AV Level.

Wskaźniki rezultatu:

Liczba użytkowników korzystających miesięcznie z uruchomionych usług online – wartość docelowa: 200 000 osób.

Średnia za styczeń-sierpień 2019 r. to 175 275 osób (88%) – dane na podstawie zestawienia tabelarycznego dotyczącego realizacji wskaźników przekazanego w trakcie kontroli (zestawienie z września 2019 r.).

Ilość jednostek sektora publicznego korzystających z utworzonych aplikacji – wartość docelowa: 120 szt.

Zestawienie zawartych umów (stan na 18.09.2019 r.) 99 szt. (82%).

Liczba osób mających możliwość używania podpisu elektronicznego – wartość docelowa: 150 000 osób.

Na koniec sierpnia 2019 r. liczba wydanych kart niespersonalizowanych to 513 562 szt. co przykłada się na realizację wskaźnika na poziomie 342% – na podstawie zestawienia tabelarycznego dotyczącego realizacji wskaźników przekazanego na kontroli (stan na wrzesień 2019 r.).

Wskaźnik zatrudnienia:

Liczba etatów w przeliczeniu na ekwiwalent pełnego czasu pracy (EPC): 15.

Potwierdzono na podstawie zestawienia *Wpływ projektu na zatrudnienie – 15 nowo utworzonych miejsc pracy* oraz przedstawionych do wglądu umów o pracę poszczególnych osób.

7.3. Wygenerowanie dochodów w ramach projektu:

Zgodnie ze złożonymi przez Beneficjenta oświadczeniem poziom kosztów i przychodów operacyjnych nie zmienił się w stosunku do danych z ostatniej aktualizacji, a projekt nie generuje dochodu netto.

7.4. Przestrzeganie przez Beneficjenta zasady zakazującej uzyskiwania podwójnego dofinansowania na wydatki poniesione w ramach przedmiotowego projektu:

Mając na uwadze złożone przez Beneficjenta oświadczenie, zespół kontrolujący potwierdził brak pozyskania podwójnego dofinansowania na wydatki poniesione w ramach przedmiotowego projektu.

7.5. Zaistnienie przesłanek skutkujących możliwością odzyskania przez Beneficjenta zrefundowanego w ramach przedmiotowego projektu podatku VAT:

Nie dotyczy – VAT stanowił koszt niekwalifikowalny w projekcie.

7.6. Archiwizacja dokumentacji projektowej:

Zgodnie z przedłożonym oświadczeniem, dokumentacja projektowa jest przechowywana w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, Zarządzie Transportu Metropolitalnego w Katowicach, ul. Barbary 21a.

7.7. Stosowanie się Beneficjenta do obowiązków związanych z wykonywaniem zapisów zawartych w umowie i wniosku o dofinansowanie oraz „Wytucznych IZ RPO WSL 2007-2013 w zakresie informacji i promocji”:

Beneficjent zastosował się do obowiązków związanymi z informowaniem i promowaniem projektu, zgodnie z zapisami „Wytucznych IZ RPO WSL 2007- 2013 w zakresie informacji i promocji”.

7.8. Kontrole projektu przeprowadzone przez inne podmioty niż IZ RPO WSL 2007- 2013:

Zgodnie ze złożonym przez Beneficjenta oświadczeniem niniejszy projekt po zakończeniu realizacji był kontrolowany przez:

- Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, dalej GIODO (4-7.10.2016 r.) – w zakresie zgodności przetwarzania danych osobowych osób korzystających i chcących skorzystać ze ŚKUP z przepisami o ochronie danych osobowych. Na jej podstawie wszczęto postępowanie administracyjne, zakończone decyzją z 23.05.2018 r. nr DIS-K-421/151/16/8552/18. Nakazano usunięcie uchybień w zakresie przetwarzania danych.

- Centralne Biuro Antykorupcyjne (30.05-27.07.2018 r.) – w pkt 3. Wystąpienia pokontrolnego DR/23/18 z 19.11.2018 r. stwierdzono naruszenie art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w związku z niecelowym zakupem drukarek fiskalnych w ramach projektu ŚKUP. Zalecono, aby Kontrolowany podjął starania celem uruchomienia sprzedaży biletów z wykorzystaniem wszystkich drukarek fiskalnych zainstalowanych w pojazdach obsługujących linie komunikacji pasażerskiej. KZK GOP pismem z 30.11.2018 r. (sygn. RSP.2501.70.2018 26637) poinformowała CBA o sposobie i zakresie wykorzystania informacji zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, informując o uruchomieniu sprzedaży biletów drukowanych na drukarkach ŚKUP na nowych liniach autobusowych oraz że wszystkie przyszłe umowy zawierane z przewoźnikami będą miały wymóg sprzedaży biletów za pomocą dedykowanej do tego drukarki fiskalnej.

Ponadto Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej UOKIK) wszczął postępowanie wyjaśniające dot. warunków korzystania ze Śląskiej Karty Usług Publicznych. Ustalono, że KZK GOP mógł się dopuścić naruszenia zakazu określonego w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jednocześnie stwierdzono, że zaniechał stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z dniem 1 stycznia 2018 r. (Decyzja nr RKT-2/2018 z 3.12.2018 r.). KZK GOP wniósł odwołanie od decyzji Prezesa UOKIK.

O kontrolach nie została poinformowana Instytucja Zarządzająca RPO WSL ani po ich zakończeniu, zgodnie z wymaganiami §15 pkt 7 umowy o dofinansowanie, ani w złożonej 13.05.2019 r. ankiecie trwałości (złożono wyjaśnienia o przyjęciu nieprawidłowej definicji terminu zakończenia realizacji projektu).

7.9. Oględziny w okresie trwałości, powstałego w wyniku realizacji projektu efektu rzeczowego:

Zespół kontrolujący dokonał oględzin części powstałego w wyniku realizacji projektu efektu rzeczowego (wyposażenie autobusu, serwerownia CPD1, zdalnie CPD2, Portal Klienta, zakupiony sprzęt komputerowy, działanie systemu poprzez aplikacje zaprezentowane na komputerze z danymi dotyczącymi aktualnego stanu wyposażenia jak np. parkometry, moduły do pobierania opłat). Stwierdzono nie działające od 2015 r. elementy infrastruktury - patrz pkt. 7.1 niniejszej informacji pokontrolnej.

8. Stwierdzone uchybienia oraz wnioski wynikające z przeprowadzonej kontroli:

Rodzaj kontroli:

- kontrola po zakończeniu realizacji projektu (na miejscu realizacji projektu)

Wynik kontroli: z istotnymi zastrzeżeniami.

W wyniku kontroli stwierdzono naruszenia w zakresie drukarek fiskalnych biletów w pojazdach oraz modułów do pobierania opłat. Wskazane nieprawidłowości stanowią naruszenie §11 pkt 3 oraz §18 ust. 19 umowy o dofinansowanie w związku z art. 57 rozporządzenia Rady (RE) nr 1083/2006 oraz art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W wyniku wskazanych naruszeń Instytucja Zarządzająca uznaje koszt zakupu 1344 467 szt. drukarek biletów w pojazdach oraz 47 szt. modułów do pobierania opłat za niekwalifikowany, a wypłacone w tym zakresie dofinansowanie będzie podlegać zwrotowi wraz z odsetkami

w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonych zgodnie z zasadą wynikającą z art. 207 ustawy o finansach publicznych.

W stosunku do pozostałych drukarek fiskalnych, które są użytkowane do sprzedaży biletów, nałożona zostanie korekta z tytułu niezachowania okresu trwałości. Przy jej obliczaniu brany będzie pod uwagę obowiązujący dla projektu okres trwałości i okres złamania zasady trwałości (w dniach) oraz wartość otrzymanej dotacji. Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa¹ korekta finansowa związana z naruszeniem zasady trwałości projektu powinna być proporcjonalna do okresu niedochowanego czasu trwałości z naliczeniem odsetek w wysokości jak dla zaległości podatkowych (art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz.U. 2009 Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) począwszy od dnia przekazania dofinansowania na rachunek bankowy beneficjenta do dnia dokonania zwrotu środków na rachunek bankowy wskazany przez IZ RPO WSL.

Dla drukarek planowanych do uruchomienia od 31.03.2020 r., jeśli w wyznaczonym terminie zostaną przedstawione dokumenty potwierdzające ich uruchomienie, zostanie stwierdzone naruszenie trwałości elementu projektu proporcjonalnie do okresu, w którym nie były użytkowane zgodnie z przeznaczeniem, natomiast w przypadku nie uruchomienia drukarek we wskazanym terminie uznane zostaną za koszt niekwalifikowalny, który będzie podlegał zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonych zgodnie z zasadą wynikającą z art. 207 ustawy o finansach publicznych.

O wartości kwoty należnej do zwrotu, wraz z odsetkami, Instytucja Zarządzająca RPO WSL poinformuje Beneficjenta odrębnymi pismami.

9. Zalecenia pokontrolne:

- przedstawianie dokumentów (zawartych aneksów/ umów) potwierdzających rozpoczęcie sprzedaży biletów z 243 szt. drukarek ŚKUP od 31.03.2020 r. w terminie do **20.04.2020 r.**
- podjęcie działań informacyjnych, promujących sprzedaż biletów z drukarek ŚKUP celem zwiększenia ilości biletów sprzedawanych poprzez drukarki ŚKUP w stosunku do biletów z tzw. bloczka.

Pouczenie:

*Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do zgłoszenia, na piśmie uzasadnionych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej. Zgłoszenie zastrzeżeń dotyczących informacji pokontrolnej przysługuje Kierownikowi jednostki kontrolowanej **jednorazowo (tzn. tylko raz dla danej kontroli)**. W takim przypadku sporządzana jest zmieniona i uzupełniona informacja pokontrolna.*

Zastrzeżenia wniesione po upływie 14 dni od daty otrzymania informacji pokontrolnej nie będą rozpatrywane przez IZ RPO WSL.

¹ Pkt. 87 poradnika „Zagadnienie zachowania trwałości projektu współfinansowanego z funduszy europejskich”.

Nieodeślanie podpisanej informacji pokontrolnej w terminie jest równoznaczne z odmową jej podpisania. Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo do odmowy podpisania zmienionej i uzupełnionej informacji pokontrolnej. Niepodpisaną zmienioną i uzupełnioną informację pokontrolną należy odesłać w terminie 7 dni kalendarzowych od daty jej otrzymania. Zastrzeżenia wniesione do zmienionej i uzupełnionej informacji pokontrolnej nie będą rozpatrywane przez IZ RPO WSL.

Podpisy członków Zespołu Kontrolującego

Podpis Kierownika jednostki kontrolowanej

25.02.2020
.....

25.02.20
.....

Dep

Refe

26.02.2020
.....

.....
(miejsce, data, podpis) ✓

(data, podpis)

Informacja pokontrolna została sporządzona w dwóch egzemplarzach, po jednym dla Instytucji Zarządzającej RPO WSL i jednostki kontrolowanej.

